

Nr 88

Av herr **Magnusson** i Borås **m.fl.** om rätt för enskilda företagare
m. fl. att åtnjuta visst avdrag vid beskattningen.

(Lika lydande med motion nr 73 i Första kammaren)

Från högerpartiets sida har sedan flera år tillbaka motionerats om att mindre avkastningar av aktier och andelar i ekonomiska föreningar borde vara skattefria för att därmed stimulera små inkomsttagare till att bli egendomsägare och samtidigt göra sitt sparkapital till riskkapital. I viss mån har förståelse vunnits för strävandena att gynna sparande genom införande av frihet från beskattning för inkomst av kapital med 300 kronor för ensamstående och 600 kronor för äkta makar. Förutsättningen för att detta avdrag skall få åtnjutas är emellertid att inkomsten hänför sig till förvärvskällan kapital och alltså utgör banktillgodohavanden, utdelning å aktier eller ränta på i annat sammanhang utlånat kapital. Dessa former av småsparande premieras sålunda med en skattelättnad.

Ett icke oväsentligt sparande förekommer emellertid även på andra sätt och då icke minst inom den svenska småföretagsamheten. Enskilda småföretagare — det kan vara hantverkare, detaljhandlare, verkstadsägare, åkeriägare, fabriksägare, jordbrukare eller ägare av annan fastighet — måste för att bygga upp ett kapital för konsolidering eller fortsatta utvidgningar spara en del av förtjänsterna för framtiden. I varje sådant företag arbetar nästan utan något undantag ett visst eget kapital. Detta kapital är en av förutsättningarna för inkomsten, och en del av inkomsten är alltså att betrakta som inkomst av kapital medan en del utgör arbetsinkomst. Enda förutsättningen för att företagaren skall få åtnjuta avdrag för inkomst av kapital är emellertid att han gjort sitt företag till aktiebolag och sedan tager ut utdelning på aktierna. För att möjliggöra denna utdelning måste bolaget dock redan ha betalat skatt på det belopp som utdelas. Om han äger bolaget, vinner han sålunda icke något på detta.

För att vinna rättvisa på detta skatteområde bör enligt vår mening jordbrukare och andra enskilda företagare samt ägare av annan fastighet medgivas rätt att i sin deklaration göra avdrag för ett belopp intill 300 kronor för ensamstående och 600 kronor för äkta makar från vad som för dem utgör motsvarighet till inkomst av kapital. Givetvis föreligger svårigheter att här göra en uppdelning av inkomsten, och en schablon måste därför tillgripas. Vi föreslår, att för jordbrukare och annan företagare samt ägare av annan fastighet inkomsten skall jämföras med kapitalinkomst till så stor del som motsvarar avkastning på den i företaget eller fastigheten nedlagda skattepliktiga förmögenheten räknat efter en räntesats på 4 % — givetvis dock högst den sammanlagda intäkten. Beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten får ske med utgångspunkt från

bestämmelserna i förordningen om statlig förmögenhetsskatt. Från den på nämnt sätt framräknade avkastningen bör alltså medgivas avdrag enligt de för kapitalinkomst gällande reglerna.

Med hänsyn till vad vi sålunda anfört hemställer vi,
att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Häri genom förordnas, att till följande paragrafer i kommunalskattelagen den 28 september 1928 skola fogas nya moment av nedan angiven lydelse, nämligen till 22 § ett moment betecknat 4, till 25 § ett moment betecknat 4 samt till 29 § ett nytt moment betecknat 5, ävensom att till anvisningarna till 22 § samma lag skall fogas en ny punkt, betecknad 9, av den lydelse som nedan sägs.

22 §.

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 21 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 300 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 600 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna och ej heller med högre belopp än som motsvarar 4 procent av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet. Extra avdrag som här sägs må vidare tillsammans med förekommande extra avdrag enligt 25 § 4 mom. och 29 § 5 mom. endast åtnjutas i den mån avdrag enligt 39 § 3 mom. icke kunnat tillgodogöras av den skattskyldige.

25 §.

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 24 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 300 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 600 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

29 §.

5 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 28 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kost-

naderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 300 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 600 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

Anvisningar

till

22 §.

9. Beräkningen av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet skall ske på grundval av bestämmelserna i 2—5 §§ förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Om extra avdrag enligt 22 § 4 mom., 25 § 4 mom. eller 29 § 5 mom. samtidigt må åtnjutas i två eller flera förvärvskällor skall avdraget, med den inskränkning varom i 22 § 4 mom. stadgas, fördelas mellan förvärvskällorna i förhållande till nettointäkten av förvärvskällorna sådan denna skulle ha varit om extra avdrag ej förekommit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1962; dock att äldre bestämmelser alltjämt skola gälla vid 1962 års taxering samt vid eftertaxering för 1962 och tidigare år.

Stockholm den 20 januari 1961

Stina Wallerius-Gunne

Bo Turesson

Tage Magnusson

i Borås

Sten Källenius